

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Departementet
Slotsholmsgade 10
DK-1216 København

Sendt pr. mail den 2. marts 2020 til sav@uim.dk og integration@uim.dk

KL's bemærkninger til forslag om ændring af lov om danskuddannelse (afskaffelse af deltagerbetaling m.v.)

Dato: 24. februar 2020

Sags ID: SAG-2020-00881
Dok. ID: 2884854

E-mail: RIMA@kl.dk
Direkte: 3370 3840

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 5

KL har den 4. februar 2020 modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (Afskaffelse af deltagerbetaling og ændring af reglerne for depositum for danskuddannelse til udenlandske arbejdstagere, studerende m.v.) i høring.

Lovforslaget er en udmøntning af den del af finansloven for 2020, der omhandler danskuddannelser og omfatter følgende tre områder.

1. Afskaffelse af deltagerbetaling på 2.000 kr. pr. modul
2. Forhøjelse af depositum fra 1.250 kr. til 2.000 kr.
3. Skærpelse af regler om tilbagebetaling af depositum ved uberettiget fravær.

Lovforslaget omfatter s-kursister (udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl.)

KL har følgende bemærkninger til forslaget:

Generelt om lovforslaget

Ministeriet angiver, at ændringerne skal bidrage til, at flere S-kursister gennemfører en danskuddannelse samt medvirke til at fastholde udenlandsk arbejdskraft i Danmark og styrke deres deltagelse i samfundet. Endvidere fremgår det, at implementeringen af danskuddannelserne skal være enkel at administrere.

KL er enig i, at flere S-kursister vil deltage og gennemføre en danskuddannelse, når deltagerbetalingen afskaffes. KL vurderer endvidere, at lovforslaget om skærpede regler for tilbagebetaling af depositum for uberettiget fravær vil give omfattende administrativt merarbejde for både kommuner og sprogudbydere. Derimod er det mere tvivlsomt, om lovforslaget vil have nogen mærkbar effekt på kursisters fravær.

Ad 1) Afskaffelse af deltagerbetaling på 2.000 kr. pr. modul for udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl.

KL ser positivt på at deltagerbetalingen afskaffes.

KL ser positivt på at deltagerbetalingen afskaffes og har selv foreslået det, bl.a. i KL's politikudspil på integrationsområdet 'Veje til fællesskabet' fra 2018.

KL anbefaler at ikrafttrædelsesdatoen for lovændringen træder i kraft tidligst muligt

Det vil skabe afklaring for såvel kursister som sprogudbydere. Kommuner og sprogudbydere oplever aktuelt, at S-kursister venter på at tilmelde sig danskundervisning til deltagerbetalingen er afskaffet som bebudet i finanslovsaftalen.

Ad 2) Forhøjelse af depositum fra 1.250 kr. til 2.000 kr.

KL har ingen bemærkninger.

Ad 3) Skærpelse af regler om tilbagebetaling af depositum ved uberettiget fravær

KL vurderer det tvivlsomt, om de skærpede regler vil have nogen mærkbar effekt på fraværet

På baggrund af erfaringerne fra til dels lignende incitamenter (depositum, klippekort og deltagerbetaling), der er indført på området over de seneste år, vurderes det højst usikkert, hvorvidt forslaget om skærpede regler om tilbagebetaling af depositum vil have en mærkbar effekt på fremmødet.

KL vurderer, at lovforslaget vil medføre væsentligt administrativt merarbejde og i praksis vil være svært at gennemføre

Lovforslaget indebærer, at tilbagebetaling af depositum skal reduceres eller bortfalde, hvis kursisten ikke består modultesten inden for 6 måneder og samtidig har et højt uberettiget fravær.

Lovforslaget synes at lægge op til, at afgørelse om evt. reduktion skal finde sted efter hvert modul, dvs. op til 6 gange pr. danskuddannelsesforløb. Dertil kommer, at lovforslaget giver et stort antal tilbagebetalingsvarianter ift. graden af reduktion.

Opgørelshyppigheden og tilbagebetalingsvarianterne sammenholdt med de forvaltningsretlige regler, der knytter sig til en afgørelse om reduktion af depositummet, vurderes at ville medføre en tids- og ressourcekrævende sagsbehandling og dermed et omfattende administrativt merarbejde for kommuner og sprogudbydere.

Det administrative arbejde vanskeliggøres yderligere af, at opgaven er delt mellem kommune og sprogudbyder. Opgaven bliver ikke lettere for de sprogudbydere, der samarbejder med flere kommuner, eller for de kommuner, der samarbejder med flere sprogudbydere som følge af frit valg af sprogudbyder for s-kursister. Samarbejdsmodellerne, herunder graden af uddelegering, varierer og de enkelte kommuner såvel som sprogudbydere har ofte meget forskellige procedurer og arbejdsgange.

Endeligt bemærkes det, at depositummet skal tilbagebetales senest en måned efter kursisten har anmodet herom, hvilket kan være svært at nå pga. de forvaltningsretlige regler.

Dato: 24. februar 2020

Sags ID: SAG-2020-00881
Dok. ID: 2884854

E-mail: RIMA@kl.dk
Direkte: 3370 3840

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 5

KL anbefaler bedre sammenhæng med klippekortet

Det foreslås i lovforslaget at indføre en 6 måneders frist for kursisten til at bestå modultesten efter påbegyndt modul, hvis depositum skal tilbagebetales uden reduktion eller bortfald.

Tidsdimensionen harmonerer ikke med den normerede modultid i klippekortsordningen, der varierer mellem 4 og 9 måneder - og det fremgår ikke i lovforslaget, hvordan 6 måneders fristen skal hænge sammen med den normerede modultid, som fx er 5 måneder for modul 1 og 9 måneder for modul 6.

Den manglende sammenhæng til de tidsperioder, der gælder for modellerne i relation til klippekortet, vurderes at komplicere administrationen af danskuddannelsesområdet yderligere og vil skabe forvirring. Både blandt kursisterne og de, der skal vejlede om og administrere reglerne.

KL anbefaler at der ikke skabes forskellige tidsdimensioner for det samme forløb. Alternativt at det i lovforslaget forklares, hvordan 6-måneders fristen skal spille sammen med de normerede og differentierede modultider.

KL foreslår, at det undersøges, om der kan laves en model, hvor der kun træffes afgørelse om reduktion eller bortfald én gang i forløbet

Sprogudbyder skal sikre, at kursisten har indbetalt 2.000 kr. i depositum inden modulstart. I den nuværende ordning overføres kursistens depositummet teknisk fra modul til modul og tilbagebetales, når kursisten afslutter eller afbryder. Det må antages, men fremgår ikke klart af lovforslaget, at reduktion eller bortfald af depositum skal ske i umiddelbar forlængelse af, at der er truffet afgørelse om uberettiget fravær. Dvs. forud for opstart på næste modul.

Hvis afgørelsen skal ske efter hvert modul, må det antages, at det på grund af sagsbehandlingstiden ofte vil være nødvendigt at opkræve et nyt depositum, inden afgørelsen vedr. evt. reduktion af tidligere depositum er færdigbehandlet. Alternativt vil de berørte S-kursister være nødsaget til at holde pause mellem modulerne.

Dette synes ikke hensigtsmæssigt, hvorfor KL foreslår, at det undersøges om der kan laves en model, hvor der kun træffes afgørelse om reduktion eller bortfald én gang i løbet af kursistens danskuddannelsesforløb; enten når kursister afslutter eller når kursisten afbryder forløbet.

KL vurderer, at det bliver vanskeligt at vurdere, om fravær er berettiget eller uberettiget.

Lovforslaget lægger op til, at der sondres mellem berettiget og ikke berettiget fravær, og at berettiget fravær skal baseres på forlængelsesbestemmelserne for I-kursister.

Forlængelsesbestemmelserne for I-kursister vurderes ikke i alle forhold at kunne overføres til S-kursister, hvilket øger den i forvejen store risiko for, at berettiget fravær bliver vurderet som uberettiget fravær og omvendt.

Generelt er det vanskeligt for kommuner og sprogudbydere at skelne mellem berettiget og uberettiget fravær. Udlændinge- og Integrationsministeriets danskuddannelsesdatabase, hvor oplysninger om den enkelte kursists deltagelse og gennemførelse opbevares til brug for blandt andet behandling af ansøgninger om dansk statsborgerskab, tager ikke højde for berettiget og uberettiget fravær. Det samme gælder Økonomi- og Indenrigsministeriets nationale benchmarkinganalyse på området.

Endeligt bemærkes, at lovforslaget synes at bygge på en antagelse om, at S-kursisters fravær i høj grad handler om manglende vilje til at lære dansk, snarere end at fravær skyldes forhold som kan være naturlige for de grupper, som udgør S-kursisterne, fx arbejde, arbejdspress, familiemæssige forhold og tjenesterejser mv.

I lyset af ovenstående anbefaler KL, at det helt grundlæggende bør genovervejes, om det for den målgruppe er hensigtsmæssigt at sondre mellem berettiget og uberettiget fravær. Det afgørende må være, at de gennemfører uddannelsen/består modultestene og tilegner sig det danske sprog.

KL anbefaler at lovforslaget tager højde for online danskundervisning

Lovforslaget tager ikke højde for kursister, der modtager online danskundervisning. Denne form for danskundervisning udbredes mere og mere for at øge fleksibiliteten, så kursister, der af forskellige årsager ikke har mulighed for fysisk at være tilstede på sprogcentret, også kan modtage undervisning.

Afsluttende bemærkninger

KL vurderer, at den foreslåede skærpelse af reglerne for tilbagebetaling af depositum på visse punkter er uklar, unødvendigt kompliceret og ressourcekrævende at administrere - og vanskelig at vejlede kursisterne om.

Der pågår aktuelt en større evaluering af danskuddannelsesområdet, der tænkeligt vil føre til en række justeringer i danskuddannelsesloven, herunder også på områder, der kan have betydning for de foreslåede regler om tilbagebetaling af depositum. KL anbefaler at reglerne om skærpelse af tilbagebetaling af depositum gentænkes og simplificeres, inden de evt. fremsættes i et nyt lovforslag efter afslutning af den igangværende evaluering.

Det er, som det fremgår, KL's vurdering, at der må forventes øgede administrative omkostninger for kommunerne og de kommunale sprogudbydere. KL imødeser forhandlinger med staten herom. KL tager endvidere forbehold for politisk godkendelse af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Henrik Thomassen
Kontorchef

Dato: 24. februar 2020

Sags ID: SAG-2020-00881
Dok. ID: 2884854

E-mail: RIMA@kl.dk
Direkte: 3370 3840

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 5